

Bijlage B Financieel beeld

Ter ondersteuning van de integrale afweging door Provinciale Staten in het kader van de Perspectiefnota, wordt inzicht verschaft in de actuele vrije begrotingsruimte. De vrije begrotingsruimte, zoals die resulteert na verwerking van besluitvorming over de begroting en slotwijziging, vormt hiervoor het uitgangspunt. Ook worden de ramingen van de provinciale inkomsten geactualiseerd op basis van de meest recente realisatie en ontwikkelingen. Tenslotte hebben wij ieder jaar de intentie om bij de Perspectiefnota een voorlopige indicatie van het netto besteedbaar rekeningresultaat te geven. Op dit moment kunnen wij hiervoor echter nog geen indicatie afgeven binnen redelijke marges van waarschijnlijkheid (+10%/-10%). Daarom hebben wij de voorlopige indicatie als pm opgenomen. Uiterlijk begin april ruimschoots voor de behandeling van de Perspectiefnota in Provinciale Staten staat het netto besteedbaar rekeningresultaat vast. Op 6 april zullen wij het platform P&C hierover bij behandeling van de Perspectiefnota in het platform informeren.

Totaal financieel kader

Vrije begrotingsruimte In mln. €	2018	2019	2018 - 2019	2020	2021	2022	Struct.
Saldo na bestuursrapportage	37,7	37,6	75,3	37,3	9,8	17,8*	17,6
Slotwijziging, incl. definitieve verwerking bestuursopdrachten bij begroting	-17,3	-4,9	-22,2	-7,0	-6,5	-0,2	
Financieel effect provinciale inkomsten	+11,7	+13,5	+25,2	+1,2***	+1,2	+1,2	+ 1,2
Voorlopige indicatie financieel effect jaarrekening	PM	-	PM	-	-	-	
Resterende vrije begrotingsruimte	32,1	46,3**	78,3**	31,5	4,5	18,8	18,8

* bij financieel kader bij de begroting was 2022 de structurele jaarschijf. Bedrag is incl. structurele doorwerking afschrijvingslasten, die bij de begroting buiten beschouwing was gelaten

** incl. afrondingseffect

*** bijdrage Zeeland 2020 wordt gedekt uit het nog niet geraamde accres

Toelichting op financieel effect provinciale inkomsten

De actualisatie van de algemene provinciale inkomsten vindt plaats voor provinciefonds, opcenten MRB, indexatie en treasury.

In mln. €	2018	2019	2020	2021	2022	Structureel
a provinciefonds (accres)	+10,5	+12,3	PM*	PM	PM	PM
b opcenten MRB	+1,2	+1,2	+1,2	+1,2	+1,2	+1,2
c indexatie	0	0	0	0	0	PM
d treasury	0	0	0	0	0	0
Totaal financieel effect provinciale inkomsten	+11,7	+13,5	+1,2	+1,2	+1,2	+1,2

* bijdrage aan Zeeland wordt in 2019 financieel verwerkt gelijktijdig met het accres

Ad a Provinciefonds

Ontwikkeling accres:

De jaarlijkse ontwikkeling van de omvang van de algemene uitkering uit het provinciefonds wordt grotendeels bepaald door de normeringssystematiek van het Rijk. Het provinciefonds is gekoppeld aan ontwikkelingen van de uitgaven van het Rijk.

De jaarlijkse toe en afname van het provinciefonds, dat voortvloeit uit de koppeling aan de rijksuitgaven, wordt het accres genoemd. Met dit accres gaat het provinciefonds via de methode van trap op en trap af mee met de rijksuitgaven.

De raming 2018 (e.v.) van het accres is uit voorzichtigheidsoogpunt, niet geraamd, volgens de financiële grondslagen van de begroting 2018.

De meicirculaire 2018 bevat een nieuwe doorkijk van het accres 2018 en verder. Naast het accres 2018 zal er een afrekening plaatsvinden van het accres 2017 en het BCF (Btw Compensatie Fonds) 2017. Het is niet te voorspellen welk effect de afrekeningen hebben op de hoogte van de algemene uitkering 2018.

Op basis van de meest recente circulaire zou het accres op ca. € 15 mln. uitkomen voor 2018 en een globale inschatting € 23 mln. voor 2019. Voorgesteld wordt om nu alvast een financiële ruimte te ramen van €12 mln. (raming 80% van het accres 2018) voor 2018 en € 13,8 mln. (raming 60% van het accres 2019) voor 2019, vooruitlopend op de meicirculaire 2018.

Eventuele tegenvallers in het accres en afrekeningen uit 2017 kunnen worden opgevangen binnen het niet geraamde accres en zullen niet gelijk tot bijstelling van de financiële ruimte leiden. Het uiteindelijke definitieve accres 2018 en 2019, inclusief toekomstige bijstellingen, heeft een structurele doorwerking vanaf 2020. Voorzichtigheidshalve wordt de doorwerking vanaf 2020 slechts als stelpost geraamd en louter voor de benodigde dekking (hoogte) in relatie tot de indexering van de begroting vanaf 2020.

De ontwikkelingen in het accres als gevolg van het regeerakkoord van het Rijk en de afspraken voor de inzet hiervan via een interbestuurlijk programma, zijn op dit moment onvoldoende concreet om de effecten hiervan mee te nemen in de raming van het provinciefonds.

Tijdelijke bijdrage aan Zeeland:

Het IPO heeft in 2017 een tijdelijke commissie onder leiding van de heer G.J. Jansen gevraagd een onderzoek te doen naar de financiële problematiek van Zeeland. De aanleiding hiervoor was de "weeffout" in het verdeelmodel (dat per 1 januari 2017 in werking is getreden) over de wijze waarop de Overige Eigen Middelen (OEM) voor de provincie Zeeland hierin vertaald zijn. Om de snelheid in het proces van wetsvaststelling van het nieuwe (huidige) verdeelmodel te houden is in 2016 besloten dat dit geen aanleiding vormde de unanimiteit te verbreken, mits in de navolgende periode een (tijdelijke) oplossing hiervoor kan worden gevonden.

In januari 2018 is het rapport van de commissie "Financiële Problematiek Provincie Zeeland" aan de provinciebesturen aangeboden. In afwachting van de volgende herijking van de systematiek heeft de commissie-Jansen II een (tijdelijke) oplossing gevonden voor de hierboven genoemde weeffout in het huidige verdeelmodel voor het Provinciefonds.

De financiële consequentie betreft bijdrage van € 4,5 mln. aan provincie Zeeland, als correctie op de weeffout in het verdeelmodel van het provinciefonds, over een periode van 3 jaar.

Ad b Opcenten MRB

Gelet op de autonome ontwikkelingen van het wagenpark stijgt de geraamde opbrengst van € 249,5 naar € 250,7 mln. De raming is gebaseerd op een stabiele omvang van het wagenpark per 1-1-2018 en een gelijkblijvend opcententarieff van 76,1. Het betreft een structurele stijging wat structurele financiële ruimte geeft. Eventuele bijstelling voor ontwikkelingen van het wagenpark gedurende het jaar, zal bij de bestuursrapportage worden meegenomen.

Ad c Indexatie

De stelpost indexatie is beschikbaar voor de dekking van de indexatie van de begroting vanaf 2020. Bij het besluit van het BA 2015-2019 structureel ca. € 4 mln. voor indexatieknelpunten gereserveerd. Dit bedrag is structureel om in de periode vanaf 2020 indexatie te kunnen dekken. Het is uiteindelijk aan een volgend bestuur om over het indexeren van de begroting een besluit te nemen. Om het volgend bestuur hiertoe een besluit te laten nemen zijn de volgende maatregelen en uitgangspunten bepaald.

Bij het verlaten van de geïndexeerde begroting in 2016 werd een volume van ca € 200 mln. aan de uitgavenkant geïndexeerd. Uitgaven gedekt door reserves en uitgaven gekoppeld aan overige inkomsten werden niet geïndexeerd.

De begroting van uitgaven en inkomsten is vanaf 2016 is veranderd. Het te indexeren volume moet hierdoor opnieuw worden gezien. Aan de uitgavenkant van de begroting zijn een aantal tijdelijke middelen, die niet werden geïndexeerd, structureel vanaf 2016 in de begroting geraamd. Dit betroffen structurele taken en uitgaven gedekt uit algemene middelen en daardoor lopen deze bedragen met ingang van een nieuwe bestuursakkoordperiode mee in het te indexeren volume. Aan de inkomstenkant van de begroting zijn eerdere grote specifieke uitkeringen met een eigen dekking voor indexatie ondergebracht in het provinciefonds. De indexering van deze uitkeringen lopen nu mee in het accres van het provinciefonds en worden niet meer afzonderlijk geïndexeerd. De uitgaven die gekoppeld zijn aan deze voormalige uitkering lopen daardoor nu ook mee in het geïndexeerde volume.

Het totale volume wat in aanmerking zou moeten komen voor indexatie bedraagt nu ca. € 400 mln. Bij een gemiddeld indexatiepercentage van 1,6%, zou de indexatielasten uitkomen op ca. € 6,4 mln. voor 2020 met een cumulatieve doorwerken van € 12,9 voor 2021.

Voor de dekking van indexatielasten zijn de volgende mogelijkheden beschikbaar

- Stelpost indexatie
- Indexatie opbrengst MRB
- Accres Provinciefonds (stelpost vanaf 2020)
- Bezuinigingen
- (Algemene middelen)

Het volume en het verwachte indexatiepercentage worden periodiek bijgesteld bij elk afweegmoment tot aan de verkiezingen van Provinciale Staten in 2019. Als onderdeel van het nieuwe bestuursakkoord worden de financiële consequenties van de indexatie in beeld gebracht. De keuze om wel of niet te indexeren, zowel van de inkomsten als van de uitgaven, wordt overgelaten aan het nieuwe college. Deze keuze wordt betrokken bij het opstellen van de begroting 2020. Indien de hierboven genoemde dekkingsmogelijkheden onvoldoende middelen bevat komen de financiële effecten ten laste van de begrotingsvrije ruimte (algemene middelen).

De volgende uitgangspunten zijn van toepassing.

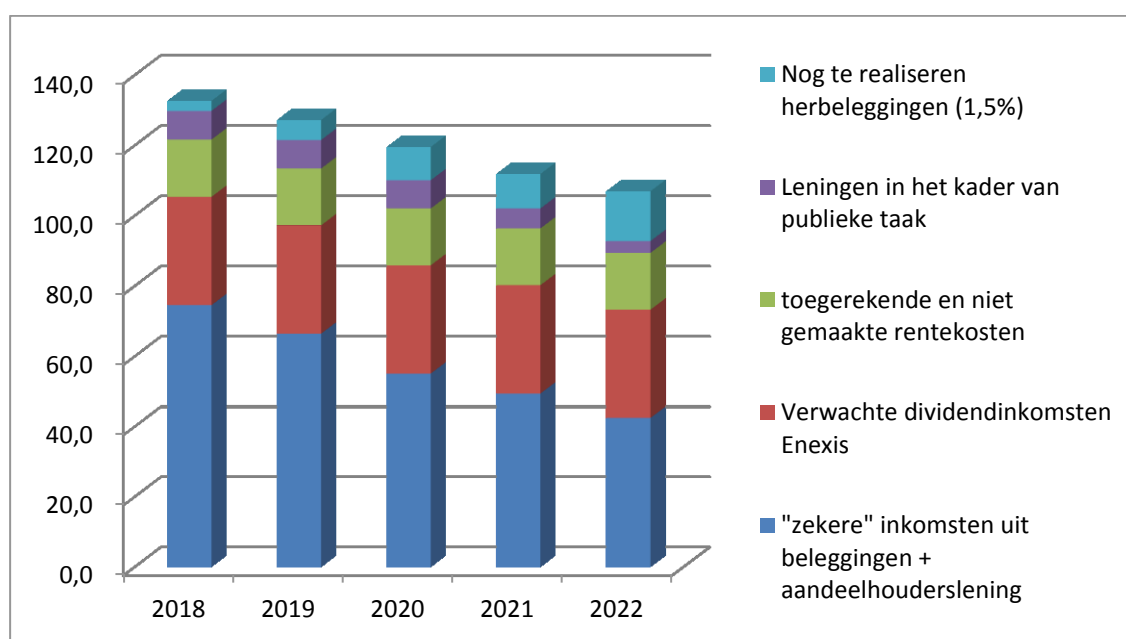
- Indexatie van de uitgaven en opcenten MRB tegen hetzelfde indexatiepercentage van 1,6%.
- Een volume van € 400 mln. indexeren aan de uitgavenkant van de begroting, vanaf 2020.
- Een volume van € 250 mln. aan de inkomstenkant (opcenten MRB), vanaf 2020.
- Ambtelijke Loonkosten zitten begrepen in het volume van 400 mln.
- Cao-effecten op de loonkosten worden ook gedekt uit de beschikbare middelen voor indexatie.
- Afwijkende externe afspraken worden ook gedekt uit de beschikbare middelen voor indexatie.

	In mln. €			
	2020	2021	2022	2023
Lasten				
Indexatie van de lasten	6,4	12,9	19,5	26,2
Dekkingsmogelijkheden				
Indexatie opcenten MRB	4,0	8,06	12,2	16,4
Stelpost indexatie (vanaf 2021 vast bedrag)	3,9	4,0	4,0	4,0
Accres provinciefonds (stelpost)*	0	0,8	3,3	5,8
Financieel effect op algemene middelen	0	0	0	0

* Op dit moment is het niet nodig om de totale structurele doorwerking van het accres 2019 (€ 13,8 mln.) te ramen (als stelpost) ter dekking van de indexatielasten.

Ad d Treasury

Overzicht van de geplande rente- en dividendinkomsten 2018 t/m 2022:

Wij verwachten dat vanaf 2020 de inkomsten lager zijn dan het doelrendement van € 122,5 miljoen (excl. De niet gemaakte rentekosten). Dit tekort loopt op van €3 mln. in 2020 naar € 10,6 in 2021 en € 15,6 in 2022. Het tekort wordt gedekt door de rente- en dividendreserve. Deze reserve bedraagt per ultimo 2019 naar verwachting € 185 miljoen. Het tekort wordt o.a. veroorzaakt door de in 2019 afgeloste aandeelhouderslening aan Enexis. In 2017 zijn maatregelen genomen om het rendement te verhogen, maar door de lage rentestand zijn deze maatregelen onvoldoende om structureel het doelrendement te halen.

In de toekomst kunnen eventueel andere maatregelen genomen worden om de begroting structureel dekkend te houden, zoals bezuinigen op de kosten of verhogen van de opbrengsten (MRB). Op basis van het bestaand beleid (dekking van het tekort uit de rente en dividendreserve) heeft het geen invloed op de financiële ruimte 2018-2022.